

ที่ ทก ๐๑๐๐.๔/๒๓๖๐

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ผลการสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๙๖
ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สรุปผลการสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขอเสนอเรื่อง ผลการสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ ให้สำนักงานสถิติแห่งชาติ จัดเก็บข้อมูลและสถิติตัวเลข รวมทั้งสำรวจและสอบถามประชาชนเกี่ยวกับนโยบายหลักๆ ของรัฐบาล แล้วรายงานคณะรัฐมนตรีทราบ

๒. สาระสำคัญ

ด้วยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ทำการสำรวจแรงงานนอกระบบเป็นประจำทุกปี โดยสอบถามประชากรที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่าง ทุกจังหวัดทั่วประเทศมีครัวเรือนตกเป็นตัวอย่าง ๘๓,๘๘๐ ครัวเรือน คิดเป็นจำนวนประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งสิ้นประมาณ ๒๙๓,๕๘๐ คน ซึ่งขนาดตัวอย่างดังกล่าวนำเสนอข้อมูลในระดับจังหวัด ภาค และยอดรวมทั้งประเทศ สำหรับแนวคิดและคำนิยามที่ใช้ในการสำรวจใช้ตามสภาพที่เหมาะสมกับประเทศไทย และตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) และหน่วยงานสหประชาชาติ (UN)

/สำหรับ พ.ศ. ๒๕๕๗...

สำหรับ พ.ศ. ๒๕๕๗ ในภาพรวมแรงงานนอกระบบมีจำนวนลดลง ๓.๐ แสนคน (จาก ๒๕.๑ ล้านคน เป็น ๒๒.๑ ล้านคน) เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๕๖ สำหรับสาระสำคัญการสำรวจสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ จำนวนแรงงานนอกระบบ

ในจำนวนผู้มีงานทำทั้งสิ้น ๓๘.๔ ล้านคน เป็นแรงงานนอกระบบ ๒๒.๑ ล้านคน หรือร้อยละ ๕๗.๖ และแรงงานในระบบ ๑๖.๓ ล้านคน หรือร้อยละ ๔๒.๔ สำหรับแรงงานนอกระบบเมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า เพศชายมีจำนวนมากกว่าเพศหญิงเล็กน้อย คือเพศชาย ๑๒.๑ ล้านคน หรือร้อยละ ๕๔.๘ และเพศหญิง ๑๐.๐ ล้านคน หรือร้อยละ ๔๕.๒ ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด นอกจากนั้นแรงงานนอกระบบทำงานอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุดร้อยละ ๓๕.๑ รองลงมาเป็นภาคกลางร้อยละ ๒๒.๘ ภาคเหนือร้อยละ ๒๑.๔ ภาคใต้ร้อยละ ๑๓.๗ และกรุงเทพมหานครร้อยละ ๗.๐

๒.๒ ระดับการศึกษาที่สำเร็จของแรงงานนอกระบบ

สำหรับระดับการศึกษาที่สำเร็จของแรงงานนอกระบบ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาและต่ำกว่ามากที่สุด ประมาณ ๑๔.๐ ล้านคน หรือร้อยละ ๖๓.๔ รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษา ๖.๒ ล้านคน หรือร้อยละ ๒๘.๑ และระดับอุดมศึกษา ๑.๘ ล้านคน หรือร้อยละ ๘.๒

๒.๓ การประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแรงงานนอกระบบ

เมื่อพิจารณาถึงประเภทการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พบว่า แรงงานนอกระบบมากกว่าครึ่งหนึ่งทำงานอยู่ในภาคเกษตรกรรมโดยมีจำนวนถึง ๑๒.๕ ล้านคน หรือร้อยละ ๕๖.๘ รองลงมาทำงานอยู่ในภาคการค้าและการบริการจำนวน ๗.๒ ล้านคน หรือร้อยละ ๓๒.๔ และภาคการผลิตจำนวน ๒.๔ ล้านคน หรือร้อยละ ๑๐.๗

๒.๔ การได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน

สำหรับการได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงานของแรงงานนอกระบบในปี ๒๕๕๗ มีจำนวน ๓.๙ ล้านคน จากจำนวนแรงงานนอกระบบ ๒๒.๑ ล้านคน โดยลักษณะของการเกิดอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บเกิดจากการถูกของมีคมบาดมากที่สุดร้อยละ ๖๔.๕ รองลงมาเป็นพลัดตกหกล้มร้อยละ ๑๗.๙ การชนและกระแทกร้อยละ ๖.๕ ไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวกร้อยละ ๔.๙ อุบัติเหตุจากยานพาหนะร้อยละ ๒.๗ ได้รับสารเคมีเป็นพิษร้อยละ ๑.๘ และไฟฟ้าช็อตร้อยละ ๐.๕

๒.๕ ปัญหาของแรงงานนอกระบบ

จากผลการสำรวจแรงงานนอกระบบต่อปัญหาต่าง ๆ จากการดำเนินงานเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา พบว่า ปัญหาจากการทำงานที่แรงงานนอกระบบต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือมากที่สุด คือ ปัญหาการเกี่ยวกับค่าตอบแทนร้อยละ ๕๒.๖ รองลงมาเป็นการทำงานหนักร้อยละ ๒๐.๒ และงานที่ไม่ได้รับการจ้างอย่างต่อเนื่องร้อยละ ๑๕.๕ ที่เหลือเป็นอื่นๆ เช่น ไม่มีสวัสดิการ ไม่มีวันหยุด ทำงานไม่ตรงเวลาปกติ ชั่วโมงทำงานมากเกินไปและลาพักผ่อนไม่ได้ เป็นต้น

/ ปัญหาสภาพแวดล้อม...

ปัญหาสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่แรงงานนอกระบบประสบมากที่สุด คือ อริยาบถในการทำงาน (ไม่ค่อยได้เปลี่ยนลักษณะท่าทางในการทำงาน) ร้อยละ ๓๙.๕ มีฝุ่น คับ ร้อน ร้อยละ ๒๕.๖ และมีแสงสว่างไม่เพียงพอร้อยละ ๑๕.๐

ปัญหาความไม่ปลอดภัยในการทำงาน ส่วนใหญ่ ได้รับสารเคมีเป็นพิษร้อยละ ๖๒.๗ เครื่องจักร เครื่องมือ ที่เป็นอันตรายร้อยละ ๑๗.๒ และทำงานในที่สูง/ใต้น้ำ/ใต้ดินร้อยละ ๖.๐

๓. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงขอนำผลการสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังกล่าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพรชัย รุจิประภา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๑๔๒ ๑๒๔๕

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๑๓๔

E-mail : wissanee@nso.go.th